

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Zadružništvo terja pravično upoštevanje!

Čujemo novico, ki nas je razveselila po načelni zamisli in od katere pričakujemo prvo stopnjo ozdravljenja našega kreditnega zadružništva.

Vzroki, ki so zaprli vrata naših zadrug, so znani. Razglasi, ki so ponujali desetake mesto tisočakov ali sploh dajali na znanje, da vlog za dogledno dobo ni moč vrniti, bodo nadomeščeni z napisi, da je nastopiloboljšanje pa da potrebni lahko pridejo po svoje žulje.

Poglavitni in vidni zadnji vzrok zastoja v poslovanju zadružništva je bilo odkladanje, s katerim se je leto za letom odlašalo plačilo kapitala in celo obresti in ki je končno preneslo ogromne vsote terjatev zadrug na PAB. Odvzelo jim ni samo bremena terjatja, temveč tudi možnost neposrednega kritja pri dolžnikih.

Pol milijarde

Dve glavni slovenski zajednici — Zveza slovenskih Zadrug in Zadružna Zveza — sta oddali okrog pol milijarde terjatev PAB. Prva je dala nekako 150 milijonov, druga še enkrat toliko. Ti milijoni se bodo le počasi vračali v blagajne zadrug. Dvajset let bo treba, da pridejo nazaj. Zato njihovo vračanje ne bo hitro pripomoglo k oživiljenju poslov. Banovina je tedaj prav pomislila, ko je započela z iskanjem denarja za to, da pospeši toliko zaželeno obnovo zadružništva, ki je dalo v svojem razvoju že toliko dobrega od sebe, a je bilo njegovo delovanje s tako rezkostjo ustavljeno.

Banovina ima denar v rokah.

Banovina bo ta denar dala iz rok.

Zadružništvo se veseli, ker bo ustreglo vsaj najbolj nujnim opravičenim željam svojega članstva.

Ker pa obstoje dvomi o tem, kako bodo zadruge deležne te javne dobrote, želimo spregovoriti besede, ki nam jih narekuje vodilna misel zadružništva samega, potrebe zadrug in ozir na poreklo, iz katerega bo banovina črpala sredstva za pomoč zadružništvu.

Pogled nazaj

Pestra je zgodovina slovenskega zadružništva. Bratje Vošnjaki so bili vzor, ki se ga je oprijel Janez Evangelist Krek in po čijih stopinjah so do krize korakale slovenske zadrug tu in tam. Zadružništvo je v svoji prvotni vlogi predstavljalo uspelo gospodarsko-narodnostno obrambo, zlasti v štajerskih krajih. Predstavljalo je v nadaljnjem razvoju rešitev slovenskega kmeta in obrtnika pred domačim oduštvom, ki je temeljilo na napačno umevanih naukih svobodnjaškega kapitalizma, čigar redni predstavniki so bili samogoltni mo-

gočniki. Kreditnemu zadružništvu, ki je prepojilo skoro sleherno slovensko občino in se porajalo čisto iz ne povsem gospodarskih razlogov, načrtov in podvigov, je prve resne udarce pričela zadajati politika. Politika je tudi združevala posamezne edinice okrog osrednjih Zvez, v katerih se je opredeljenost zrcalila v osebah, katere so nastopale kot vodilne.

Politika velikokrat ne pozna meja. Politika v zadružništvu ni nikdar najboljša stvar in čim globlje kje seže, tembolj uničujoče posledice se morajo nekoč pokazati. Slabe posledice rastejo v razmerju s tem, koliko je članstvo vzgojeno v res zadružnem duhu in koliko je zmožno nadzirati delo vodilnih zadružnikov. Pravi zadružni duh in razumnost zadružnikov preprečujeta takšno poseganje, ki lahko upropasti gospodarsko zadrugo zaradi povsem negospodarskih podjetij. Nasprotno je hlapčevska pokornost, ki ima svoje poreklo v nepoznavanju stvari in strahu pred sočlovekom, lahko povod za najdrznejše izrabljanje vseh in vsakogar za svrhe, ki so daleč od zamisli, katero naj bi zadruga uresničila.

Članstvo zadrug je pač imelo približno povsod enake cilje. Prispevati drug za drugega, okrepiti gospodarstvo, dati štedljivcem priliko, da v obliki obresti dobe nagrado za svoj trud, dajati kredite, ki naj te obresti plačajo, a obenem oplode koristna dela dolžnikov. Trajno posojanje denarja iz enih rok v druge potom zadrug predstavlja gospodarski proces, ki nosi trajne koristne posledice. Ta gospodarski proces že dolgo vrsto let ob pasivnem gledanju s strani države ni mogel biti obnovljen sam od sebe. Tudi še danes določa država le nekake okvirne smernice za njega obnove, a njen prispevek je počasen in zato, kakor rečeno, brez hitrega učinka.

Ko je tedaj banovina iniciativno posegla v pospešenje tega krogotoka, je storila načelno prav.

Pravičnost

Toda tudi pri razdelitvi denarja v tej ali oni obliki bo morala postopati po določenih načelih. Razpolagamo s številkami, iz katerih vidimo, koliko je oddala ena ali druga Zveza kmetjskih dolžnikov. V takem obsegu je tudi vsaka Zveza prizadeta, v taki meri je tudi njeno poslovanje ustavljeno ali vsaj oslabljeno.

Po tem načelu je izključeno, da bi ena Zveza dobila kar vse ali več kot ji pri takem razmerju pripada; dalje je izključeno, da bi se banovina pomenkovala neposredno s posameznimi članovi te ali one Zveze in s tem dala priliko, da se obe ne obravnavati

kot celoti. Zakaj, kako se dobljena vsota porazdeli med članicami ene ali druge Zveze, je njih notranje vprašanje, ki bi smelo biti posebej preizkušeno le, kolikor bi bilo govora o garancijah za dobljene kredite.

Ni s tem rečeno, da se ne bi dal določiti kak drug objektivni vidik za razdelitev prispevka. Toda rečeno je, da samo objektivno stališče, tako, ki upošteva razmerje ali članstva, ali upravne imovine ali posojil, more biti pravično in da bi vsako drugo stališče bilo krivično.

Cilj sanacije

Cilj sanacije je, pomagati zadružništvu zaradi krize, nastale vsled kmetjske zaščite.

Ako kdo želi podpore zoper nezgode, nastale iz drugih razlogov, ne more reflektirati na pripomoč iz tega splošnega posojila in tudi ne dotlej, da bo javno razložil, kako in zakaj je zašel.

Posebni vzroki terjajo posebno razglabljanje. Splošni vzroki imajo splošne posledice in more za njih popravilo biti merodajno samo razmerje, ki smo ga označili.

Ako bo morebiti Zadružna Zveza v Ljubljani poverjena z delitvijo banovinskega prispevka, bo z lahkoto upoštevala naše nasvete. Saj se gotovo krijejo z željami skoro polovice slovenskega zadružništva, katero ni pri njej včlanejno, a je prav tako slovensko, vzraslo iz stremljenja kmeta, delavca in obrtnika po samopomoči.

Glavna zadružna zveza in nova pravila

Na zadnji seji širše uprave Glavne zadružne zveze so razpravljali o položaju, ki je nastal v zvezi z novimi pravili, ki jih je sprejel zadnji izredni občini zbor na podlagi novega zakona o gospodarskih zadrugah. Seji je predsedoval v odsotnosti predsednika dr. Antona Korošca, ravnatelj Zveze v Ljubljani dr. Basaj. Po razgovorih o vprašanju odobritve novih pravil, ki so prilagodena novemu zakonu, so vsi prisotni izrazili potrebo, da ministrstvo nova pravila čim prej odobri, da bi Glavna zadružna zveza lahko izvršila registracijo pri sodišču. Če do poteka enomesečnega roka, ki ga določa novi zakon, ne bi ministrstvo odobrilo pravil (do 3. februarja), bo uprava Glavne zadružne zveze po sklepu širše uprave stavila sodišču predlog za registracijo z uradnim potrdilom, da so pravila predložena ministrstvu zaradi odobritve.

Viharji ali — zatišje

Krog in krog nas se dogajajo stvari, ki v človeku vzbujajo kaj različne misli. Še ni dolgo tega, kar je v svetovni vojni v potokih tekla kri in smo ljudje upali, da bo iz tega trpljenja vstalo človeštvo prerajeno in pomlajeno, na vsak način pa vsaj iztrežnjeno in v marsičem ozdravljeno.

Dogodki so nam pokazali prav nasprotno. Že velika ruska revolucija je bila čisto drugačna kakor bi bil človek pričakoval. Kljub lepim geslom ni prišlo do demokracije, ampak je kmalu zavladal en sam družabni razred nad vsem narodom. Kakor lahko sproti opazujemo, ta proces še ni končan, bilo pa je treba premnogo gorja, žrtev, krvi in razdejanja, preden se je spet pojavila slutnja demokracije. Kljub temu pa po tolikih letih še ne vidimo konca in je tvegano danes reči, kakšen bo.

Po raznih evropskih državah so se pojavila podobna gibanja, le da jim je morda postopek drugačen. V končnem uspehu se ne razlikujejo dosti od ruskega. Vsa imajo enoten skupni cilj, združiti vso oblast v volji ene same osebe ali vsaj ozkega kroga ljudi, ki so se sami povzpeli do oblasti. Ako bi mogli verjeti v človeško popolnost, nezmotljivost in podobne odlike, tedaj bi to končno ne bilo nič hudega. Najboljši, najmodrejši in najpopolnejši naj bi imel oblast in vodil ves narod kvišku.

Ker pa vemo, da ni človeka pod soncem, ki ne bi imel napak in poleg sončnih tudi svoje senčne strani, je tak prenos absolutne, neomejene oblasti na eno samo osebo brez narodove kontrole in brez narodovega sodelovanja pri izvrševanju oblasti vedno zelo tvegani poskus, skoraj nekaj podobnega v politiki, kar je v gospodarstvu loterija. Lahko se zgodi, da narod s takim postopanjem zadene svoj

glavni dobitek

in res najde najbolj srečno rešitev vseh problemov. Po človeških računih pa je vsekakor mnogo bolj verjetno, da mu sreča obrne hrbet in se z leti zave ves razočaran in sam v sebi strti. Kdo potem nosi posledice? Ali more danes sploh kdo zanesljivo reči, kam človeštvo drvi po taki poti? Ali ni več kot verjetno, da take skrajnosti končno morajo pripeljati do nevdržnih napetosti, ki si bodo morale poiskati sprostitve v viharjih in spopadih?

Nikakor nečemo biti preroki v politiki. Tudi ni naš namen, da bi vruga slikali bolj črnega kakor je v resnici, toda kot pošteni moramo povedati, da se nam taki viharji ne zde najbolj srečno izbrana pot v zatišje tistega treznega, tvornega in znosnega mednarodnega sodelovanja, po katerem vse človeštvo najbolj hrepeni.

Zdi se nam, da v slovanskih narodih ni smisla niti prostora za take poskuse. Prepričani smo, da bo našo domnevo potrdil tudi ruski narod, ki bo prej ali slej našel

poč do svojega sonca

in svojega oblikovanja razmer. Trdno smo uverjeni, da je demokracija sestaven del slovanske bitnosti, zato morejo slovanske države in narodi uspevati tudi le tedaj, če tega temeljnega načela ne kršijo.

In še nekaj je, česar ne smemo prezreti, kadar presojava razmere okrog nas. Tam, kjer je v narodu samem enotna volja, je izvedljivo marsikaj, kar bi drugod utegnili roditi kaj žalostne sadove. Če hočemo biti odkriti in pošteni, moramo priznati, da pri nas do danes take

enotne volje

še ni, dasi jo vsi želimo in skušamo doseči. Pot do enotne volje pa se nikoli ne utira z ukazi, ampak s čim popolnejšo pritegnitvijo vsega naroda k sodelovanju, torej — z demokracijo. Le tam, kjer narod čuti, da je državna

organizacija res njegov pravi in edini dom, v katerem ima tudi kaj besede, tam je mogoče dosegati vidne in pomembne uspehe.

Vemo, da je danes življenje človeške družbe močno razdrapano, da so nekdanje nedotakljive vezi hudo zrahljane. Vemo tudi, da mi kot mlada država trpimo in bomo še morda dolgo trpeli na posledicah neizogibnih porodnih bolečin, vendar nam vse to ne jemlje poguma. Morda nas celo krepi in nam pomaga sprejemati in prenašati nekatere nepravilike, o katerih upamo, da bodo odpadle z našo rastjo.

Pri tem pa se vendar ne smemo vdajati sanjam, češ, da nam bo vse navrženo. Življenje ni usmiljena sestra. Kar daje, mora biti zaslužno. In kar bo dalo nam, moramo zaslužiti.

Kakor pa je delaveca treba izučiti za vsako delo, tako je treba tudi narod izučiti za njegovo poglavitno javno delo.

Brez govorjenja ni šole. Ni pa dovolj, da govori samo učitelj, ampak morajo govoriti in odgovarjati tudi učenci. Sami morajo zaslužiti nauk, ki ga jim hoče učitelj vsaditi v srce. Samo taka šola je uspešna, trajna in dobra.

Mi bi samo želeli, da bi vse naše politično življenje postalo kmalu taka zdrava, vsenarodna, živa in plodna delovna šola, ki bi vzbudila v vsem narodu enotno voljo za doseg skupnih idealov. Potem se nam ni bati viharjev. Brez posnemanja, iz lastne sile, iz lastnih spoznanj in dognanj bomo našli tako zdravo in varno zatišje, ki nam je potrebno za zdravje in čvrsto rast.

Lanski izvoz živine

V primeru z letom 1936 je lani narastel izvoz živine in živalskih proizvodov od 1,358'4 na 1,540'1 milij. Največ smo lani izvažali (v milijonih din; številke v oklepajih označujejo v milijonih din vrednost izvoza v letu 1936):

prašičev 424'6 (423'1), goveda 161'3 (87'0), kože 137'6 (152'5), zaklana živina 131'5 (148'1) jajca 125'2 (120'7), 122'5 (101'7).

Lombardiranje kmetijskih terjatev

Poštna hranilnica je v zadnjem času odobrila 20 posojilnicam okrog 20.000.000 din dolgoročnega 3 odstotnega posojila na podlagi terjatev pri Priv. agrarni banki. Pred tedni so namreč nekatere posojilnice vložile prošnje pri Poštni hranilnici glede na sklep, da bo dala kmetijskim zadrugam dolgoročno posojilo proti zastavitvi terjatev, ki jih imajo zadruge nasproti Privilegirani agrarni banki oz. državi iz naslova izročeni kmetijskih terjatev.

Nekatere zadruge se zaenkrat tega kredita niso poslužile, vendar tudi njim ne bo kazalo drugega, kakor čimprej vložiti prošnje, saj bodo zadruge, ki jim je že odobren kredit, lahko vzpostavile kolikor toliko normalno poslovanje oz. likvidnost in bodo s tem znatno pridobile na zaupanju med ljudstvom, dočim bodo one zadruge, ki ne bodo imele denarja in zato ne bodo mogle zadovoljiti vlagateljev, še znatno na slabšem kakor doslej. Ti razlogi — kakor rečeno — nujno silijo vse posojilnice, da se čimprej okoristijo s kreditom ter z njegovo pomočjo obnovijo svoje poslovanje, ki je zaradi gospodarske krize bilo, če že ne popolnoma ustavljeno, pa vsaj znatno omejeno.

O vprašanju razpravljamo v našem današnjem uvodniku in s tem vse čitatelje še posebej opozarjamo na izvajanja v njem.

Sejem za krzno

Na zadnjem sejmu za krzno 24. in 25. januarja t. l. v Ljubljani je bila kakovost blaga izredno dobra. Tudi množina krzna je bila prilično

velika, znamenje, da so lovci letos divjad in roparice dobro lovili.

Cene so napram lanskoletnim padle zlasti za lisice v prvi vrsti zato, ker je Nemčija kot vedni glavni uvoznik naših lisic v zadnjem času prepovedala uvoz naših lisic na nemški trg. Tu bo pač treba poskrbeti, da se dovoli do dražbe, ki bo meseca marca, uvoz naših lisic v Nemčijo. Drugi razlog za padeč cen pa je ta, da mnogi prodajalci prodajajo svoje blago pod roko po raznih gostilnah in na sejmu samem. Zgodilo se je, da so prodali prvovrstne lisice po din 70'— do 80'— in še manj. Lisice so kupovali kupci za Anglijo in Francijo. Letos so popolnoma izostali kupci iz Italije, pač so bili zastopani oni iz Nemčije, Avstrije, Češkoslovaške in Švedske, poleg navedenih iz Francije in Anglije. Na dražbi dosežene cene za krzno so bile sledeče:

Lisice gorske din 130 do 150; lisice poljske din 110 (zelo malo zanimanja); lisice posebni komadi do din 200; kune zlatice din 850 do 890; kune belice din 475 go 555; dihurji din 70 do 90; vidre din 230; zajci divji din 7'20; zajci divji jesenski din 1'50; srne din 10 do 13; gamsi din 11; jeleni 1 kg din 15; jazbeci din 77 do 80; divje svinje din 10; domači zajci din 1'90; domače mačke din 6'—.

Te cene veljajo za prvovrstno ocenjeno krzno. Prihodnja dražba bo 7. marca 1938.

Zadružno slavlje

Na državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani je bil pred kratkim slovesno otvorjen drugi letnik Zadružne šole. V okrašeni učilnici so se zbrali zastopniki oblasti in zastopniki Zadružne zveze in Zveze slovanskih zadrug, Kmetijske zbornice, člani profsorskega zbora z direktorjem Jos. Gogalo na čelu ter vsi učenci I. in II. letnika Zadružne šole. Šolsko slovesnost je otvoril ravnatelj Zadružne šole g. Gogala z govorom, v katerem je podal zgodovino 30letnega obstoja te šole in se zahvalil banki upravi in zadružnim organizacijam za vso podporo, ki jo je šola uživala. Naprosil je bana, da šola otvori, kar je ban storil s kratkim nagovorom. Šola in učence sta še pozdravila zastopnik Zveze slov. zadrug g. Schauer in Zadružne zveze, nakar je bila lepa slovesnost zaključena.

Vojno letalstvo v Rusiji

Po zadnji uradni statistiki iz Moskve ima rusko vojno letalstvo (brez vojne mornarice) 660 eskadrilj lovskih letal, skupno 1792 aparatov, 22 eskadrilj napadalnih letal s 390 aparati, 127 eskadrilj izvidniških letal z 2300 aparati, 77 eskadrilj težkih bombnikov s 1430 aparati in 50 eskadrilj lažjih bombnikov z 900 aparati, skupno torej 6782 vojnih, 1400 šolskih in 360 vežbalnih letal. Vojna mornarica ima poleg tega še 25 eskadrilj lovskih letal z 2440 aparati, 12 eskadrilj bojnih letal z 220 aparati, 27 eskadrilj izvidniških letal s 490 aparati, 6 eskadrilj težkih bombnikov s 104 aparati, 16 eskadrilj lažjih bombnikov s 300 aparati ter 436 šolskih in 200 vežbalnih letal. Rusija ima danes 50 tovarn za letala, ki so zaposlene noč in dan in ki bodo v prvem četrtletju tega leta izdelale še 3448 vojnih letal in 440 hidroplanov. Do konca marca bo imela Rusija skupno okrog 16.000 vojnih letal in je v tem pogledu na prvem mestu na svetu.

Leseno železo

Ameriški lesni strokovnjak Alfred Olsen je prijavil patentiranje nekega posebnega postopka za predelavo borovega lesa.

Po tem kemičnem postopku postane borovina trda kakor železo. Poskusi so pokazali, da vzdrži tak les pritisk 25.000 ameriških funtov, medtem ko vzdrži naravna borovina komaj 750 do 1000 funtov. Olsen meni, da si bo s svojim lesom v kratkem lahko osvojil področja, kjer so doslej uporabljali izključno le kovine.

Doma in drugod

Sv. Sinod

Sv. Sinod pravoslavne srbske cerkve je zasedal cel teden. Po prvi skupni seji se je delo porazdelilo na odseke, ki so do konca preteklega tedna pripravili svoja poročila. Sklepi konference pravoslavnih škofov bodo zelo velikega pomena ne samo za pravoslavno cerkev, temveč tudi za političen razvoj v naši državi. Srbska cerkev je narodna cerkev, ki se ni nikoli politično strankarstvo opredeljevala. Zaradi strankarske pripadnosti ni cerkev preganjala nikogar, niti svojih vernikov, še manj pa duhovnikov. Cerkev se je dvignila nad strankarsko borbo in služila vedno izključno Bogu ter vsemu narodu.

Od smrti velikega zaslužnega in odločnega poglavarja srbske narodne cerkve pok. Varnave, se Sv. Sinod ni sestel na sejo. Posle patriarha je vodil podpredsednik Sv. Sinoda, zagrebški škof Dositej. Tudi se niso vršile volitve novega patriarha. Vsa ta vprašanja so bila na dnevnem redu zasedanja Sv. Sinoda. Seje so potekale v popolni soglasnosti in so bila o njih izdana kratka poročila, ki ugotavljajo enodušnost pravoslavne cerkve v vseh vprašanjih.

Sv. Sinod pripravlja tudi novo ustavo pravoslavne cerkve.

Finančni odbor

narodne skupščine je pretekli teden končal svoje delo in odglasoval v podrobnosti predlog novega proračuna s finančnim zakonom. Od 31 članov finančnega zakona je glasovalo za proračun 17 narodnih poslancev.

Narodna skupščina

je sklicana za 7. februar. Najprej bo razpravljala o nekih mednarodnih konvencijah, nato bo pa pričela razpravljati o proračunu in finančnem zakonu za l. 1938/39. Ta debata bo trajala okrog mesec dni.

Senat

bo sklican na zasedanje 21. februarja. To bo prva seja po senatskih volitvah, ki se vrše v nedeljo 6. februarja.

Mladinska organizacija

Jugoslovanske nacionalne stranke je bila v nedeljo ustanovljena v Selcah nad Škofjo Loko. Preko 120 mladih in fantov se je zbralo v gostilniških prostorih Šlibarja. Udeležili so se občnega zbora tudi nekateri starejši borci za kmetijske pravice. Zborovanje je vodil tovariš Smid. Po poročilih tov. Uršiča in Kavčiča je bil izvoljen odbor nove mladinske trdnjave, na kar je poročal o političnem in gospodarskem položaju narodni poslanec Milan Mravljje. Pri razpravi je bil občni zbor razpuščen.

Nov davek

Te dni je bil odobren proračun Kmetijske zbornice v Ljubljani v višini 1.100.000 dinarjev. Za kritje tega izdatka so naložene na zemljiški davek pet odstotne doklade.

Kako se bo proračun Kmetijske zbornice porabil, še ni bilo objavljeno.

Izseljenci svoji domovini

Lani so poslali naši izseljenci iz tujine skupno v domovino skupno okrog 300 milijonov din, medtem ko je prejšnje leto dotok izseljeniškega denarja znašal le okrog 214 milijonov.

Zadnja leta pred krizo so izseljenci pošiljali v domovino 888 milijonov din; naslednje leto je znašal dotok 739 mil. din, potem pa je zaradi krize zlasti v Zedinjenih državah vsako leto nazadoval. Leta 1933. in 1934. so izseljenci

poslali v domovino le po 120 milijonov din. Naslednje leto se je znesek zopet dvignil na 192 milijonov din, predlanskim na 214 milijonov din, lanske pošiljke pa se cenijo zopet na 300 milijonov din.

Banovinski svet

za dravsko banovino je sklican za 14. februar. Obravnaval bo proračun za prihodnje leto.

Kmet, ki se zaveda svoje moči, ki ve, kaj pomeni zanj lasten dobro urejevan točnik, ta ve tudi to, da je treba naročnino pravočasno plačati in pridobivati listo novih naročnikov.

Dr. Milan Hodža

Češkoslovaški narod je proslavil dne 1. t. m. šestdesetletni življenjski jubilej svojega velikega sinu, politika in kmetijskega ideologa dr. Milana Hodža.

Hodža je po rodu Slovak in je zgodaj vstopil v politično življenje, najprej kot časnikar, a s svojim 27. letom že kot slovaški poslanec v tedanjem ogrskem državnem zboru.

Od vsega početka je bil borben, vnet in odločen. Ko je l. 1912. po srbskih zmagah jel vstajati pogum tudi slovanskim narodom tedanje monarhije, je dejal Hodža:

»Ako se narod odloči za odkrit boj, pojdem vanj kadarkoli in proti komurkoli. Toda, ako boj, potem boj, ne pa prazno besedičenje! Delajmo politiko po balkanskem vzorec! Ako na Dunaju ne razumejo naše krotke slovaščine, govorimo z njimi po srbsko! Jaz sem za to. Le polovičarstva ne!« V teh besedah je ves Hodža, tak je bil vedno in ta krasni pogum si je ohranil do današnjih dni.

Dr. Hodža spada med največje ideologe in tvorce češkoslovaškega agrarizma. Značilno za njegovo širokopoteznost je dejstvo, da se ni — kljub svojemu slovaštvu — odločil za kako posebno slovaško kmetijsko gibanje, ampak je takoj skrajza zastopal in propagiral skupno češkoslovaško kmetijsko gibanje. Želeli bi le, da bi sloveči politik bratskega naroda našel tudi pri nas enakovrednega posnemovalca.

Strankarsko pripada Hodža veliki agrarni stranki, v kateri je po smrti Antona Švehla prevzel tudi idejno vodstvo. Izza leta 1935. je predsednik češkoslovaške vlade in si je tudi na tem visokem in odgovornem položaju utrdil sloves velikega, svetovnega državnika.

Z našim narodom ga vežejo posebno pristrčni in iskreni stiki. Zato se slovensko kmetstvo v resničnem spoštovanju pridružuje vsem, ki žele temu velikemu slovanskemu geniju še mnogo srečnih in za narodov in vsečloveški napredek posvečenih let.

Dr. Laza Markovića

in Miša Trifunovića je povabil v Ljubljano za preteklo nedeljo g. dr. Dinko Puc, da bi v Delavski zbornici poročala o političnih razmerah v Srbiji. Sestanek pa se ni mogel vršiti, ker staroradikali še niso prijavili svoje stranke politični oblasti zaradi zagrebškega sporazuma.

Novi Pokojninski zavodi

bodo ustanovljeni v Zagrebu, Beogradu in Sarajevu. Po drugih banovinskih mestih bodo ustanovljene le poslovalnice teh zavodov. Za enkrat še ni znano, kakšno področje bo dodeljeno posameznim novim zavodom. Bržkone bo zagrebškemu pripadalo poleg ozemlja savske tudi ozemlje vrbaske banovine. Vsekakor bo ostala Dalmacija še nadalje v območju ljubljanskega Pokojninskega zavoda.

Mačkovi poslanci

niso bili vpisani v volilne imenike za senatorske volitve. Tudi njihova pritožba je bila pri okrožnih sodiščih v Zagrebu in Splitu zavržena. Narodni poslanci iz Primorske banovine so se še pritožili zoper rzsodbo okrožnega sodišča na apelacijo, ki je njihovi pritožbi ugodilo. Mačkovi narodni poslanci bodo torej vseeno volili pri senatorskih volitvah, čeprav niso bili njihovi mandati v narodni skupščini verificirani in čeprav niso položili prisega, tako je odločilo apelacijsko sodišče v Splitu.

Kako je danes v cerkvi

Glasilo zagrebške nadškofije »Katoliški list« je nedavno priobčilo izpod peresa odličnega duhovnika dr. Janko Penića, o katerem se govori, da bi postal celo pomočnik nadškofa dr. Alojzija Stepinca, članek pod naslovom: »Naš narod in duhovščina«.

Dr. Janko Penić takole popisuje razmere na Hrvatskem:

»Kdor pazljivo zasleduje pridige naših duhovnikov, mora žal ugotoviti, da čisto preveč napadajo ljudstvo. Človeka boli dostikrat srce, ko mora poslušati, kaj mora vse požreti ubogi narod v cerkvi. In vendar so duhovniki, ki mislijo, da s tem koristijo božji stvari. Koga sramote ti duhovniki? Siromaka kmeta, ki je gol, bos in lačen, od zibelke do groba mučenik. Od njega zahteva država davke, banovina doklade in cerkev svoje. Vsi ga samo stiskajo in zahtevajo, naj da čim več. Vsem mora služiti, redki pa so, ki ga vprašajo, če tudi on kaj potrebuje. Edina njegova uteha je vera in edino mesto, kamor lahko vstopi brez strahu, je cerkev. Tu pričakuje dobrih besedi v znamenju evangelija. Žal mora tudi tu poslušati čisto samo zle besede in očitke. Kako ne bi bil po vsem tem užaljen in ogorčen. Namesto tolažbe, ki bi jo užival preko tedna, doživlja ponižanja in žalitve, ki so ga še bolj deprimirale in užalostile. Zaradi tega ni prav nič čudno, če je pričelo po nekje ljudstvo zapuščati cerkve in je zaprlo svoje srce pred edinim studentem utehe. V cerkvi ni našlo dobrega Jezusa, nego ostrega duhovnika. Zato je tudi ob nedeljah več ne obiskuje.«

Okrog kongresa

Po poročilih listov so nemške oblasti uradno izjavile, da nemška vlada ne želi, da bi se nemški katoličani udeležili evharističnega kongresa v Budimpešti. Končno je nemška vlada udeležbo na tem kongresu svojim državljanom sploh prepovedala.

Poleg nemške vlade je katoličanom prepovedala udeležbo na tem evharističnem kongresu tudi Rusija.

Sezonski delavci za Nemčijo

Kolikor je mogoče sklepati po dosedanjih poročilih, bo Nemčija potrebovala v letu 1938.

okrog 200.000 sezonskih delavcev. Za dopolnitev tega števila potrebnih delovnih moči bo poslala Italija okrog 60.000 sezonskih delavcev v Nemčijo, dočim se bo ostali del rekrutiral iz Jugoslavije, Madžarske, Avstrije, Češkoslovaške, Poljske in Nizozemske. Vsaka od teh držav pošlje v Nemčijo po 10.000 delavcev. V letu 1937. je potrebovala Nemčija samo 68.000 poljedelskih delovnih moči in je letošnji kontingent znatno povišan.

stati med Japonsko in Veliko Britanijo zelo resen spor, če bi ta naš bivši zaveznik zapustil svojo dosedanje politiko enostavne obrambe svojih interesov na Kitajskem in hotel vzdrževati svoje politične in gospodarske stike s komintangom.

Ruska vojska koraka

Kakor posnemamo po zanesljivih poročilih iz Hankova, se bliža Kitajski ogromna ruska vojska, ki prihaja s severa in je po večini sestavljena iz motoriziranih oddelkov. Po izjavah očitno je dosedaj kitajsko mejo prekorajilo 600 oklopnih avtomobilov. Iz Rusije je doslej prišlo nadalje tudi nad 200 letal najnovejšega tipa.

V Sinkijangu je na delu več tisoč delavcev, ki v vsej naglici popravljajo tamkajšnje ceste, da bi se pospešil prevoz vsega tega orožja iz Rusije na Kitajsko.

Kaj se godi po svetu

V Španiji

Na teruelški fronti so republikanci skušali zavzeti nacionalistične postojanke jugovzhodno od Celadasa. Napad je bil odbit, nasprotnik je imel ogromne izgube. Bojišče je bilo vse pokrito s trupli padlih rdečih miličnikov, ki so jih

Japonski general Macui je v Šanghaju izjavil, da na območju ozemlja, ki so ga zasedli Japonci, ne priznava nobenih tujih koncesij.

pokosili nacionalistični topovi in strojnice. Nacionalistični možnarji so uničili dva republikanska tanka.

Tud v odseku pri Singri so republikanci prav tako izvršili napad s pomočjo mnogoštevilnih tankov, ki pa je bil prav tako odbit. Nasprotnik je imel tudi pri Singri strašne izgube. Nacionalistična obramba je dosegla ta uspeh zlasti zaradi svojega dobrega topništva, ki je streljalo z izredno točnostjo. Tudi pri Singri sta bila uničena dva tanka.

Nacionalistično letalstvo je sestrelilo republikansko lovske letalo.

Tako se glasi eno izmed zadnjih nacionalističnih poročil, drugi glasovi slikajo položaj zopet z druge strani. Tako so pripovedovali begunci iz Saragosse o krvavih uporih Francovih čet v vojašnici 17. polka in pri drugih nacionalističnih ednicah. Glavne upornike, med njimi dva kapetana, štiri poročnike in 10 podčastnikov so nacionalisti že ustrelili. Med braniteljem Ovieda generalom Arado in braniteljem Alcazarja generalom Moscardom je nastal hud spor, ker bi moral Moscardo prav te dni prevzeti vrhovno poveljstvo nacionalistične vojske pri Teruelu.

Za čim popolnejšo oborožitev

Zdi se, da je spet prišel do veljave stari pregovor, ki pravi: »Če hočeš imeti mir, se pripravljaj na vojno.« Diplomati vsevprek govore o miru, vojni ministri vseh držav pa zahtevajo vedno večje kredite za oborožitev. V to tekmo je zadnji čas odločno posegla poleg evropskih in azijskih držav tudi Amerika. Pred kratkim je predsednik Roosevelt predložil kongresu (parlamentu) novo poslanico za čim popolnejšo oborožitev Zedinjenih držav Severne Amerike. Krediti, ki jih zahteva, znašajo:

1. za izpopolnitev opreme ameriške vojske 8 milijonov dolarjev, od česar naj odpade 6 milijonov 800.000 na proračunsko leto 1939.;

2. 450.000 dolarjev za povečanje rezerv vojske na kopnem;

3. 6.800.000 dolarjev za proizvodnjo raznih instrumentov in ostalega orodja za izpopolnitev materiala za vojsko, od česar naj odpade 5 milijonov na proračun za leto 1939.;

4. 2 milijona dolarjev za izpopolnitev vojaške municije;

5. program o gradnji novih vojnih ladij, ki že obstoja, naj se poveča za 20 odstotkov, da se lahko zamenjajo posamezne enote z novimi vojnimi ladjami;

6. kongres naj dovoli zgraditev dveh pomožnih križark in dveh oklopnih križark v koledarskem letu 1938., izdatki zanje pa naj odpadejo na proračun za leto 1939.;

7. 15 milijonov dolarjev za zgraditev gotovega števila novega tipa manjših vojnih ladij, v kar naj se vštejejo tudi načrti za ostale tipe ladij za vsako eventualnost v bodočnosti.

Hkratu s tem je predsednik pomorskega odbora Wilson predložil podrobno izdelan načrt o gradnji novih vojnih ladij in letal. Po tem načrtu bo Amerika zgradila 47 novih vojnih ladij in 1000 letal. Oficirski zbor bo povečan za 1200 častnikov, kader pa za 20.000 vojakov.

Novi oboroževalni načrt je vzbudil zlasti v Angliji mnogo odobravanja.

Romunija v zrcalu verstev

Romunsko prebivalstvo je z ozirom na svojo vero zelo različno. Največ je pravoslavnih, namreč 12 milijonov 268 tisoč. Grških katolikov je 1 milijon 315 tisoč, rim-katolikov 1 milijon

Bivši vojaški poveljnik in upravnik pokrajine Šantung, general Haufuču, ki je bil na Čangkajskovo povelje zaradi popustljivosti proti Japoncem ustreljen.

77 tisoč, judov 1 milijon 200 tisoč, kalvineev 655 tisoč, evangeličanov 340 tisoč, a muslimanov je 161 tisoč.

Na Daljnem vzhodu

je postal položaj za Japonce v zlic vsem zmagam in vojnim uspehom zelo kočljiv. Zavoljo tega japonska vlada stalno zaseda. Vrhovni poveljnik japonskih čet na Kitajskem, general Macui, je izjavil novinarjem: »Bojim se, da bi utegnil na-

Sigeru Kavago je bil doslej japonski poslanik na Kitajskem. Pred kratkim ga je vlada odpoklicala.

Diktatura v Grčiji

V Grčiji je koncem januarja predsednik vlade, general Metaksas, proglasil diktaturo.

Povod za proglašitev diktature je bil nedvomno atentat, ki ga je poskusil izvršiti nekdanji šef atenske policije Polihronopoulos o priliki poroke grškega prestolonaslednika. Namepravali so baje hkrati ubiti kralja Jurija, prestolonaslednika in predsednika vlade Metaksasa. V preiskavi proti Polihronopulosu je prišla atenska policija na sled mnogim okoliščinam, ki so Metaksasa pripravile do njegovega sedanjega koraka. Policijske oblasti so predvsem dognale, da so se voditelji bivših razpuščenih strank pred kratkim sporazumeli o skupni borbi proti režimu generala Metaxasa.

Letališča v Avstriji in na Madžarskem

Italijanski podtajnik letalskega ministrstva general Valle je poslal na Dunaj in v Budimpešto posebno letalsko misijo. Ti dve letalski misiji se bosta na Dunaj in v Budimpešti med drugim pogajali za gradnjo velikih letališč. — Zgradila naj bi jih Italija, in sicer v neposredni bližini Budimpešte in Dunaja.

Poleg tega je Italija poslala pod vodstvom grofa Volpija na Dunaj in v Budimpešto tudi gospodarsko delegacijo, katere namen je, zagotoviti Italiji vse potrebne sirovine iz obeh omenjenih držav za primer, da bi angleška vojna mornarica blokirala del Sredozemskega morja in tako izolirala Italijo.

Komu je vse to delo v končnem cilju namenjeno, to je vprašanje, o katerem je vredno razmišljati.

Kmetska mladina

Prosvetno delo kmetske mladine

Pododbor Zveze kmetskih fantov in deklet je priredil v času od 25. do 27. t. m. lepo uspel prosvetni tečaj za fante, ki se ga je udeležilo prav častno število zavednih in prosvete željnih kmetskih fantov iz ljubljanske okolice.

Tečaj je vodil okrožni predsednik tov. Rado Šušteršič. Predavanja so obsegala vse tiste pango, ki so za splošno naobrazbo kmetskemu fantu najbolj potrebne. Tako je bil fantom v poljudni in lahko umljivi obliki podan razvoj človeške družbe, poglavja iz slovenske kmetske zgodovine, posebno izčrpno zlasti organizacijsko delo z idejne in praktične plati. Vmes so se vrstila predavanja pravne vsebine in govori o združništvu kot najvažnejši in najbolj uspešni veji gospodarske samopomoči našega kmetskega življa.

Tudi so se fantje s kratkimi nastopi sami vezbali v govorništvu in so nekateri pokazali presenetljivo svežost in razveseljivo sposobnost.

Posebno poglavje je bilo posvečeno kmetskemu tisku, njegovemu namenu, pomenu in propagandnemu delu zanj. V zvezi s tem je bilo podanih nekaj misli v pomenu in nalogah poročevalske službe z željo, da vzide iz vrst kmetske mladine čim največ sposobnih sil in bodo znale same in brez tujih, vasi in njenemu življu nasprotnih posrednikov, spregovoriti preko tiska o vsem, kar je treba našemu podeželju.

Predavatelji so se posvetili svojim nalogam z vso ljubeznijo. Predavali so Zvezin predsednik tov. Ivan Kronovšek, dalje ravnatelj Zveze slovenskih zadrug Fran Trček in tovariši dr. Maček, dr. Sr. Goljar, Košmrlj, Tine Janhar, Blaž in I. Albreht. Udeleženci tečaja so si ogledali muzejske zbirke, so se udeležili predstave v opernem gledališču in so obiskali v odmorih tudi več drugih gospodarskih in kulturnih ustanov. Ob koncu tečaja so jim bile dane pismene naloge, v katerih so udeleženci pokazali, da je padlo seme na rodovitna tla.

Zadnji večer so se tečajniki zbrali v prijetni družbi in so se ob petju in tovariškem kramljanju še nekoliko pozabavali, nakar so se prerojeli in v svojih idealih utrjeni vrnili na svoje domove.

Prepričani smo, da bodo mlade kmetske čete, ki prihajajo vsako leto iz Zvezin prosvetnih tečajev, v doglednem času tako prepojile in prerodile našo vas, da bo v slogi in moči kos velikim nalogam, ki jo čakajo.

Grahovo

Otožen dan smo imeli 28. januarja t. l., ko smo ob žalostnem zvonjenju zvonov prinesli na vaško pokopališče našega najboljšega in najbolj borbenega tovariša Levra Jožeta. Po bolezni, ki ga je mučila skoraj vse leto, nas je 26. januarja, previden s tolažili sv. vere, nenadoma zapustil. V najlepši fantovski dobi 30 let je zapustil svoje drage starše, brate in sestre, tovariše in tovarišice. Dve leti je bil naš požrtvovalen predsednik, dober in nesebičen tovariš. V gasilski četi je zavzemal mesto podpoveljnika, bil je odbornik občine Cerknica in organizator pa tajnik Društva voznikov. Da je bil priljubljen pri vsakem, je pričal njegov pogreb, ki je pokazal, v kakšni boli smo se za vedno poslavljali od ljubljenega pokojnika.

Poleg našega društva so ga spremile na njegov poslednji dom Gasilske čete iz Grahovega, Zerovnice in Martinjaka. Pevski odsek našega društva pod vodstvom tov. Toneta Kunstka in pevovodje tov. učit. Novljana mu je zapel v slovo

... dokler ji ni stric obrisal solz s svojim robcem – opranim z Radionom!

Tudi Vi, ki niste več novinka v gospodinjstvu, mislite morda, da je Vaše perilo belo. Primerjajte ga pa enkrat s perilom, opranim z Radionom. Razloček je očiten ter Vas bo prepričal: z navadnimi sredstvi oprano perilo izgleda sivkasto v primeri s perilom, opranim z Radionom. Nič čudnega: navadna pralna sredstva samo površno odpravijo nesnago, medtem ko kisikovi mehurički skupaj s peno dobrega Schichtovega mila, ki ga vsebuje Radion, prodirajo skozi tkanino in jo operejo tako, da postane »Radion-bela«. Uporabite pri pranju perila Radion, pa ne boste nikoli več uporabljali kakršnegakoli drugega pralnega sredstva!

Schichtov
RADION
pere sam

tri žalostinke. Vsakega je pretreslo, ko je deset fantovskih grl na domu zapelo presunljivo »Vigred se povrne«, v cerkvi »Narodno nagrobno«, na pokopališču pa »Na grobeh«.

V jedrnatem, zares živem domačem govoru se je od rajnega poslovil predsednik našega Društva kmetskih fantov in deklet tov. Šile Jakob, v imenu gasilcev pa tov. Kranje Ivan. Žalost je objela vsa srca, ko je zemlja zakrila tovariševo izmučeno mlado telo. Zasuli smo grób z vencem in rožami, bele snežinke pa so ga sproti krasile s snežnimi kristali.

Počivaj, tovariš Jože, sladko v svoji domači rodni grudi, dokler ne ležemo kraj Tebe tudi mi,

utrujeni od košnje in oranja za boljše dni naše vasi.

Sv. Jurij ob juž. žel.

V nedeljo, 23. januarja t. l. smo imeli pri nas občni zbor Društva kmetskih fantov in deklet. V preteklem letu je bilo društveno delovanje precej živahno. Med drugim smo priredili tekmo žanjic, trgategv grozdja in tekmo predic. Tudi igre smo hoteli prirejati pa nam je bilo to onemogočeno, ker nas je doletela prepoved uporabe šolskih prostorov. Predpisom je morda tako že zadoščeno, kulturnemu razmahu našega kraja pa gotovo ne.

V odbor so bili izvoljeni sledeči tovariši in

tovarišice: Alojz Zupane, predsednik; Nežika Merslavič, podpredsednica; Tone Merslavič, tajnik; Marica Skoberne, blagajničarka. Odborniki pa so: Franc Gaber, Lizika Stante, Jože Možgon in Štefan Čuješ. Nadzorstvo: Franjo Kropivšek in Lojze Zupane.

Vojnik

Društvo KFID Vojnik priredi v nedeljo dne 6. februarja v posojilniški dvorani v Vojniku Kranjčevo komedijo v 4 dejanjih »Skedenj«. Začetek ob 15. uri. Komedija je v rokah naših najboljših diletantov, kateri se bodo potrudili, da razvesele vsakogar. Zato pridite in smejali se hoste do solz.

Moste pri Komendi

Naše Društvo kmetijskih fantov in deklet je imelo 9. januarja svoj letni občni zbor, na katerem so bili izvoljeni v odbor sledeči tovariši in tovarišice: Mihael Kepic, Zeje, predsednik; Julka Erzar, Moste, podpredsednica; Ivo Šmid, Komenda, tajnik; Angela Kavčič, Moste, blagajničarka; v odboru pa so: Franc Hočevnar, Stanko Erzar, Nande Vode, Angela Ravnihar, Stanko Juvan, Francka Gruden, Ivan Kovtre. Nadzorstvo: Kristina Juvan, Peter Jagodic, Lovro Kepic in Rudi Šmid.

Med našimi člani in članicami vlada najboljše razpoloženje za delovanje na prosvetnem in kulturnem polju, ker smo prepričani, da si bomó le sami s pomočjo svoje organizacije pridobili svoje pravice. To bomo tudi z našim delovanjem vedno zasledovali.

Duplje

V nedeljo 16. januarja t. l. je imelo Društvo kmetijskih fantov in deklet svoj prvi redni občni zbor, ki ga je vodil tov. Anton Rozman in je podal poročilo o dosedanem delovanju društva. V nov odbor smo izvolili za predsednika Lovra Perneta, podpredsednik je Anton Rozman, tajnik Mirko Teran, namestnik Ciril Štular, blagajnik Anton Boncelj, namestnik Franc Teran itd. V nadaljnjem se je sklenilo, da si ustanovimo društveno knjižnico in tudi, da bi priredili primerno igro.

V nedeljo 23. januarja pa smo priredili tekmo s sankami in se je pokazal za najboljšega sankarja tov. Franc Teran. V prihodnosti bomo zastavili vse sile še za večji razmah.

Št. Peter na Medvedjem selu

Pretečeno nedeljo 30. januarja je tukajšnja organizirana kmetijska mladina polagala obračun o svojem letnem delovanju. Tako je imelo Društvo kmetijskih fantov in deklet svoj 4. redni občni zbor, ki se je vršil v šoli. Ob navzočnosti 80 kmetijskih fantov in deklet ter tudi nekaj starejših podpornikov je podal pregled o enoletnem društvenem delu predsednik tov. Jurij Turnšek. Iz poročila je bilo razvidno, da je društvo v pretekli poslovni dobi priredilo dve igri, eno zabavno prireditev, imelo je 10 članskih sestankov in 4 odbore seje. Društvo ima v šoli svoj lasten oder z 20 različnimi kulisami, ves inventar, ki spada k odru, svojo knjižnico z 120 novih knjig. V novem odboru je zopet tov. Jurij Turnšek predsednik, Franc Strašek podpredsednik; odborniki pa: Alojz Zabav, Janez Kužnar, Miha Jager, Leo Strašek, Leopold Strukele, Zofka Debelak, Anica Tadin in dr. — Na praznik 2. februarja je društvo vprizorilo znano igro »Revček Andrejček« ter z novim uspehom zopet mnogo pridobilo. — Občnega zbora sta se udeležila tudi predsednik Zveze tov. Ivan Kronovšek ter tajnik celjskega Pododbora tov. Aleksander Turnšek. V svojih govorih sta navzočim razložila pomen organiziranja vseh kmetijskih ljudi ter očrtala smernice in cilje kmetijsko mladinskega pokreta.

Dopoldan istega dne se je vršil v Mestinju v gostilni Cverlin sestanek za ustanovitev Okraja kmetijskih fantov in deklet s sedežem v Rogasški Slatini. Na sestanku je bil izvoljen pripravljalni

odbor v katerem so zastopana društva Št. Peter na Medvedjem selu, Donačka gora, Sv. Florjan, Pristava in Sv. Križ pri Rog. Slatini. Na sestanku so podrobno razpravljali o delovanju posameznih društev, o možnosti ustanovitve novih in drugo.

Celje

Dekliški prosvetno-organizatoričen tečaj se vrši v Celju v nedeljo 6., 7. in 8. februarja v Gosposki ulici št. 7. Včlanjena Društva kmetijskih fantov in deklet naj pošljejo svoje udeležence do pol 8. ure zjutraj v Celje. Naj ne bo društva, ki bi na tečaju ne bilo zastopano. Vzroke in morebitne ovire takoj odpravite. — Dekleta na plan!

Dopisi

Veličastna skupščina naše napredne kmetijske mladine

V 1000 m visoko ležeči hribovski vasi Št. Vidu nad Valdekom se je vršila v nedeljo dopoldne v prostorih gostilne Cenek ustanovna skupščina tamošnje krajevne organizacije OJNS, ki pa se je proti vsakemu pričakovanju spremenila v pravo manifestacijo naše nacionalne misli med našim kmetijskim ljudstvom. Delegate slovenjgraške sreske organizacije je pričakala kmetijska mladina s harmoniko in zborovanje se je pričelo v prav slavnostnem razpoloženju. Prostor gostilne Cenek so bili mnogo premali in so si mnogi udeleženci celo mogli poiskati prostor na peči. Razven nekaj starejših kmetijskih očancev se je zborovanja udeležilo preko 100 samih mladih kmetijskih fantov in mož, ki so z največjim zanimanjem sledili zborovanju.

Skupščino je otvoril g. Anton Meh, ki je v pričetku svojega pozdravnega govora najpreje izrazil neomajno zvestobo in vdanost naše kmetijske mladine svojemu mlademu vladarju Petru II., kar je vsa zbrana mladina sprejela z nepopisnimi ovacijami za našega kralja in visoki kraljevski dom. V nad enournem govoru je nato tajnik slovenjgraške sreske organizacije g. Bogdan Pušenjak spregovoril o vseh perečih gospodarskih vprašanjih, ki danes tarejo našega kmeta in zlasti natančno obrazložil uredbo o likvidaciji kmetijskih dolgov, likvidnost kreditnih zadrug, vprašanje razvoja lesne trgovine, odprave zaščitnih carin na železo, tekstilne proizvode, znižanje cen monopolskim predmetom in to predvsem petroleju in sladkorju itd. Dosedaj so vse vlade mnogo grešile, kajti one niso imele niti najmanjšega smisla za potrebe našega kmeta. Kmetijski stan tvori v naši državi jedro celega naroda in skrajni čas je že, da posveti tudi naša država malo več pažnje gospodarski osamosvojitvi našega kmeta. Od politike same pa naš kmet ne bo nikoli sit. Končno je g. Pušenjak še podrobno obrazložil današnji politični položaj. Izvajanja g. Pušenjaka so sprejeli mladi kmetijski fantje z največjim odobravanjem in se mu z navdušenim aplavzom zahvalili za njegovo besedo.

Pri volitvah je bil izvoljen soglasno za predsednika Anton Meh, podpredsednika Ludvik Britovšek, tajnika Jernej Mrak, blagajnika Franc Merlah, odborniki pa so Franc Tisnikar, Maks Priteržnik, Janez Ločnikar, Josip Pogorevnik, Rafael Plazl, Ferdo Mirkač, Ivan Pačnik, Ivan Cerkovnik in Jernej Goršek.

S himno »Hej Slovani« je bila ob pol 13. uri zaključena ta veličastna skupščina, ki nam je znova nudila dokaz, da so vsa srca naše mlade in napredne kmetijske mladine že prežeta z vzvišeno nacionalno idejo. Po skupnem fotografiranju so kmetijski fantje s harmoniko na čelu še spremili delegate sreske organizacije in se nato utrjeni v nacionalni ideji povrnili mirno in veseli na svoje domove,

Lep sestanek napredne mladine v Mislinju

V nedeljo popoldne je priredila krajevna organizacija OJNS v Mislinju v prostorih gostilne Iršič sestanek svojega članstva, ki so se ga v posebno obilnem številu udeležili naši kmetijski sinovi in delavstvo. Predsednik g. Valentin Prevolnik je otvoril sestanek in po kratkem pozdravnem govoru predal besedo tajniku sreske organizacije g. Bogdanu Pušenjaku, ki se je v svojem govoru predvsem dotaknil vseh delavskih in socialnih vprašanj. Končno je še obrazložil današnje politično in gospodarsko stanje in so se g. Pušenjaku vsi zborovalci z navdušenim aplavzom zahvalili za njegovo izčrpno predavanje. Po kratki debati je predsednik gospod Prevolnik zaključil ta lepo uspešni sestanek naše podeželske kmetijske mladine.

Mlatic

Bog ve, če je res...

Na naše ministrstvo za trgovino in industrijo se je obrnil nemški delavski fond v Berlinu s ponudbo, da bi letos poslal ta fond v naše Primorje 50.000 nemških delavcev na počitnice. Delavci bi imeli za čas počitnic plačan dopust.

V Primorje bi prihajali delavci v skupinah po 6000 oseb in bi živeli v raznih mestih. Vsaka skupina bi ostala pri nas po 14 do 21 dni. Naše trgovinsko ministrstvo je ponudbo sprejelo.

Kaj se vam zdi, kako bi se počutili naši zgarani delavci po industrijskih krajih in na kmetih, ko bi jim kdo ponudil, da jih pošlje — magari ne 50.000, ampak samo 5000 — za štiri najst dni v Monte Carlo ali v še kak bolj razkošen kraj na počitnice? Misli bi, da so se jim odprla nebesa ali pa celo, da je prišel mednje sam satan in jih hoče skušati z mamljivimi obljubami kakor nekoč Jezusa Kristusa v puščavi.

Moderen čudež

V teh dneh, ko se vse modernizira, je samo naravno, da tudi čudeži napredujejo z duhom časa. Nekdaj so na čudežen način ozdravljali bolniki. Mojzes je udaril s palico po skali — pa je pritekla voda iz nje. To je bil čudež, ki je rešil obupane Izraelce v puščavi.

Dandanes ni pri nas nobenega Mojzesa in imamo vode teto za letom preveč, da nam dela škodo, ruši ceste in odnaša plodno zemljo. Zato nas tak čudež z vodo ne bi posebno navdušil. Usoda pa nam je vendar naklonjena. Na ljubljanski mestni meji imamo mitničarje, ki so prevzeli Mojzeso nalogo. Ondan je takle mojzsovski mitničar sunil v voz repe, ki je bila zbrana in namenjena častiljivim možem, pa je prišlo — žganje iz repe!

Tukaj se špegalj, kdor si še nejeverni Tomaž! Le zakaj te grdobe niso privoščile žgane kapljice tistim, ki jim je bila namenjena? Nič več ni ljubezni do bližnjega, ampak samo — užitina!

Meni se ubogi gospodje smilijo, še bolj pa tisti kmetje, ki so radodarno poklonili žganje za ta moderni čudež. Toda kaj hočem. Svet je pokvarjen in ga ne gane noben dober nauk več. Nemara ga bo pa zbrihal, vsaj pri nas na Slovenskem, ta najnovejši čudež?

Domači dogodki

× V Slovenj Gradcu si je pognala kroglo v prsi komaj 24letna služkinja Antonija Č. Mladenka je obupala zaradi nesrečne ljubezni, ker se je njen izvoljenec te dni poročil z drugo. Obupanko so težko ranjeno prepeljali v slovenjgraško bolnico, kjer se bori s smrtjo.

× V Vinkevcih se je na železniški postaji pripetila huda nesreča. Železniški delavec Josip Marjanovič je prišel pod lokomotivo, ki je vsega razmesarila. Nesrečnež je bil takoj mrtev.

× V Sloveniji je 6992 osebnih vpokojencev, ki prejemajo 129.137.810 din pokojnine, osebne in rodbinske doklade, dalje 3416 rodbinskih vpokojencev, ki prejemajo 41.843.278 din, in 88 oseb, ki uživajo podporo in narodno priznanje v znesku 753.373 din. Vsi skupaj prejemajo 171.734.462 din na leto. Všteti pa niso železniški starovpokojeanci, ki prejemajo pokojnino od ljubljanske železniške direkcije.

× Po Velenju in okoliških občinah se je razširila epidemija davice (difterije), ki je do sedaj zahtevala tudi eno človeško žrtev. Tudi iz Slovenskih goric poročajo o več slučajih davice.

× Jože Urbanč, po svojih drznih »podvigih« znan tudi našim čitateljem, je bil za svoje hajdukovanje obsojen v Novem mestu na toliko zapora, da bo s prejšnjim obsodbami vred sedel v ječi sedaj še — 31 let. Bil seveda ni s tem nič kaj zadovoljen in je že kar sodnikom prerokoval, da bo vžival zlato svobodo, preden se bo letos oglasila kukavica. Dvomimo pa, da bi se ta njegova napoved uresničila.

× V Bezgarjih pri Oselnici je posestnikov sin Vlado po nesreči zažgal svojo sestrico. Otroka sta se igrala v kuhinji pri štedilniku. Deklici se je od žerjavice, ki jo ji je fantek natosil na krilo, vnela obleka. Zaradi hudih opeklin je revica že tri ure po nesreči umrla.

× V vasi Paterič blizu Daruvara so prišli na sled strašnemu zločinu v družini Stojana Ružiča. Ružič je na policiji izpovedal, da je doslej zakopal že 12 svojih otrok, ki so bili vsi rojeni živi, a jih je zverinski oče takoj po rojstvu spravil s sveta in njih trupla zakopal. Oblasti so brezčutnega očeta zaprle in nadaljujejo preiskavo o teh nečloveških zločinih.

× Nov par vlakov na progi Ljubljana—Grosuplje. Pričenši z 9. februarjem bo vozil na progi Ljubljana gl. kol. — Grosuplje nov par potniških vlakov, in sicer samo ob delavnikih po naslednjem voznem redu: odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 11.05, prihod v Grosuplje ob 11.44. Povratek iz Grosuplje ob 12.11, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 12.42.

× V okolici Gostivarja so volkovi letos že večkrat napadli samotna naselja. Zadnjič so se lotili orožniške postaje na Vlajnici. Pred polnočjo so čudni glasovi zbudili poveljnika postaje narednika Rudolfa Trinajstiča, ki je takoj vstal in pohitel k oknu. Petnajst volkov je stalo pred poslopjem in tulilo. Narednik je zgrabil za puško in ustrelil tri volkove, dočim so se ostali razbežali.

× Enodnevni tečaj o trsnih rezi v vinogradu se bo vršil na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v ponedeljek dne 14. februarja in v ponedeljek dne 21. februarja 1938, obakrat od 8. do 12. ure in od 14. do 18. ure. Tečaj je brezplačen, teoretičen in praktičen in se zanimanci lahko udeležijo enega ali drugega.

× Dvodnevni kletarski tečaj se bo vršil na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v dnevih 4. in 5. februarja 1938. Tečaj bo teoretičen in praktičen in bo trajal dnevno od 8. do 12. in od 14. do 18. ure in je brezplačen. Namenjen je tečaj predvsem praktičnim vinogradnikom. Zanimanci se naj prijavijo predhodno z dopisnico.

× Legija koroških borcev sporoča svojim članom in nečlanom: Predstavniki Zveze legionarjev za osvoboditev severnih krajev, v kateri je včlanjena tudi naša organizacija, so se pretekli teden vrnili iz Beograda. Akcija glede uresničenja naših zahtev je v teku. Ker so v ta namen potrebni tudi statistični podatki, pozivamo zadnjič vse rflektante na priznanje dobrovoljstva, da se do 25. februarja t. l. zanesljivo javijo glavnemu odboru LKB v Ljubljani, Pred Škofijo 18/I., pismeno ali ustno ob delavnikih med 17. in 19. uro.

Glavni odbor ne more obveščati o tem vsakega poedince, deloma zaradi neznanja bivališča, deloma pa tudi zaradi previsoke poštne in drugih ovir tehničnega značaja. Smatrajte to vest za poslednje vabilo k prijavi. Za pismen odgovor in pojasnila priložite znamko za 2 din. Popisovanje rflektantov se bo definitivno zaključilo dne 25. februarja 1938. Legija smatra, da je s tem izpolnila svojo tovariško dolžnost in odklanja odgovornost za škodo, ki bi nastala posameznikom zaradi opustitve prijave.

× V Zagorju je zaradi bede obupal nad življenjem okrog 70 let star rudarski upokojenec

PRI KAŠLJU
in
HRIPAVOSTI

Tussipect
"Beiersdorf"

okusno sredstvo
proti kašlju. —
Dobiva se v vseh
lekarnah.
Velika steklenica
Din 40.—
Mala steklenica
Din 25.—

Odobr. Min. soc. pol. i nar. zdr. S. Br. 2685321. X. 1937

France Grmovšek. Siromak je moral z mesečno pokojnino 300 din preživljati večlansko družino. Končno ga je beda tako strla, da se je vrgel v Hučo brezno in obležal v globini mrtev.

× V samostanu Rakovici je umrl episkop Dimitrije Branković. Arhirejski sabor je sklenil poslati k pogrebu episkopa Dimitrija in Irineja kot svoja zastopnika.

× Na Sušaku se je v nekem hotelu z veronalom zastrupil Valter Horak iz Celja. Kljub takojšnji zdravniški pomoči in prevozu v bolnico je kmalu po obupnem dejanju izdihnil.

× V Golubincih in v Sremski Mitrovici se je zaradi silnih nalivov v zadnjih dneh podrla več hiš. Kmetje so še pravočasno opazili pretečo nevarnost in so si rešili vsaj življenje.

× V Vrhlogu je ondan nastal požar v gospodarskem poslopju posestnika Jožefa Alta. Škoda cenijo na din 30.000. Sumijo, da je požar povzročila zločinska roka.

Kmetstvo in fašizem

Pred časom je v založbi »Pregleda« v Sarajevu izšla knjiga T. Kruševca »Selo i seljaštvo« (Vas in kmetstvo), ki razpravlja na prav zanimiv način tudi o odnosih med podeželjem in fašizmom. Ker smo prepričani, da bo to poglavje zanimalo tudi naše čitatelje, objavljamo v prostem prevodu nekaj zanimivih odlomkov.

Razširjeno je mnenje — pravi v svoji omenjeni knjigi Todor Kruševac — da ima fašizem posebne simpatije do kmetstva in da so mu pri srcu interesi tega številnega narodnega sloja, da je fašizem celo vladavina kmetstva in se pod njo izvaja prava kmetška politika. Tako je mogoče često slišati, da v demokratičnih državah gospodarijo kapitalisti, da v teh državah razdvajajo in upropščajo narod stranke in politikantstvo, da vlada tod korupcija in razne druge nadloge, ki zadevajo kmeta in malega človeka. Vse to je — po tem naziranju — izginilo v fašističnem totalitarnem režimu, v katerem so organizacija, red in zakonitost poglavitna načela državnega življenja, v čemer se izraža duh narodne skupnosti, ki preveva vse ukrepe državnih oblasti. Ta duh je viden v vsaki kretnji »voditelja« in v vsej politiki upravnikov, a v soglasju s tem je vse v največjem interesu celokupnega naroda.

Medtem pa to mnenje, ki se vedno bolj širi z delovanjem fašistične propagande, ne soglašja s fašističnimi deli v območju agrarne politike in politike nasproti kmetstvu. Na-

robe. Tudi tu ostaja fašizem zvest svoji glavni nalogi, da brani interese višjih družabnih plasti. Kakor v svoji politiki nasproti delavstvu in srednjemu stanu, tako fašizem tudi v odnosu do kmetstva kaže značaj svoje vladavine in odkriva pravi obraz. Na tem odseku, to se pravi na področju agrarne politike, skrbi fašizem v prvi vrsti za interese velikih kmetov in veleposestnikov, ki jih varuje in podpira, s čimer omogoča in pospešuje propadanje širokih kmetških množic. O tem nam dajeta dovolj dokazov Italija in Nemčija, ti dve klasični državi fašizma, pa tudi mnoge druge države, kjer v agrarni politiki prihajajo bolj ali manj do izraza fašistične tendence.

Že petnajst let vlada fašizem v Italiji. V tej dobi so tam izvajali tako agrarno politiko, da so kmetške množice zabredle v bedo in pomanjkanje. Stalno podčrtavajo simpatije, ki jih ima Mussolini do kmetstva, kakor tudi mnoge njegove obljube, da bo razdelil med kmete veleposestniško zemljo. Medtem se pa vsaj doslej ni zgodilo nič podobnega. Znano je, s kakšnim terorjem je fašizem takoj skrajja navalil na kmete, dokler ni razbil in uničil raznih katoliških zvez in številnega združništva. Takoj ob prevzemu oblasti je fašizem razveljavil znani »Decreto Visocchi«, ki je bil izdan l. 1919. pod pritiskom v vojni zrevolucioniranih kmetških množic. Po tem dekretu so revni kmetje dobili del ogromnih veleposestev (latifundij), ki so jih bili že za-

vzeli. Nadaljnja izvedba agrarne reforme je bila takoj ukinjena in onim kmetom, ki so zemljo že dobili, so jo pod novim režimom spet odvzeli in jo vrnili veleposestnikom. Poleg tega so bile tedaj razveljavljene tudi mnoge druge zaščitne odredbe, ki so bile prej sklenjene za male najemnike in spolovinarje. Spremenjeno je bilo zavarovanje za primer nezgode, razpuščene so bile izvoljene uprave kmetških občin, a na njihovo mesto so bili postavljeni komisarji. Tega koraka fašističnega režima ni treba presojeti samo kot omejevanje političnih svoboščin za podeželje, ampak tudi kot ukinitve mnogih pravic, ki so jih bili kmetje dotlej priborili. Italijanske občine so uživale široko samoupravo, kjer je bil osredotočen velik del poslov, kakršni drugod spadajo v delokrog državnih oblasti. Beg z zemlje so začeli preprečevati s pomočjo tako zvane »soudelzbe« (partecipazione) in z ukazom, ki ga je dal Mussolini prefektom (približno isto, kar so pri nas bani), da brez ozira na sredstva, ki jih bodo pri tem uporabili, vrnejo kmete, ki delajo v mestih, spet na vas, ker so tam bili potrebni veleposestnikom.

S tem in podobnimi ukrepi so bile kmetške množice dejansko kaj kmalu zasužnjene in prepuščene veliki bedi. Spolovinarji in mali najemniki (zakupniki), ki jih je v Italiji šest milijonov in so bili že itak do mozga izžeti, so bili že leta 1927. popolnoma sproletarizirani. Lahko bi našli na sto tisoče najemnikov in spolovinarjev, katerim so odvzeli poljedelske potrebščine in so bili tako potisnjeni v vrsto revnih kmetških dninarjev.

× Na zadnjem svinjskem sejmu v Ptujju so dosegle debele svinje po 7 do 8 din, plemenske svinje po 5'50 do 6'25 din, a pršutarji od 6'50 do 7 din za kilogram žive teže. Mladi pujski so bili po 75 do 140 za komad.

× Izplačilo kupona Vojne škode. S 1. februarjem t. l. je Poštna hranilnica neposredno ali preko svojih podružnic v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Skoplju, Podgorici in Sušaku in preko vseh pošt v državi pričela izplačevati kupon št. 18 obveznic 2 in pol% državne rente za Vojno škodo. Eni osebi se dnevno izplača največ 50 kuponov. Preko tega števila pa bo kupone izplačevala Poštna hranilnica s svojimi podružnicami.

× V Trbovljah se je smrtno ponesrečil mladi hlapec France Povše, ki je služil pri podjetniku Josipu Haucku v Lokah. Padel je na zledeneli cesti pod težko naložen voz in se pri tem smrtno poškodoval.

× Upokojenci se lahko vozijo do 20 km brez izkoriščanja 24 voženj na leto. Upokojeni državni in banovinski uslužbenci ter duhovniki in njih družinski člani uživajo na železnicah in brodovih v državni eksploataciji pravico do neomejenega števila potovanj s 50% popustom v relacijah do vključno 20 km. Ta potovanja se ne računajo v število 24 voženj s 50% popustom v poljubnem razredu in s poljubno vrsto vlaka, do katerih imajo še pravico po splošnem pravilniku o povlaščenih vožnjah in prevozu iz leta 1936; z vsemi dopolnitvami in spremembami do vključno 9. decembra 1937.

× V Cirknici pri Št. Ilju je umrl zaveden narodnjak, zvančnik Karl Varl. Pokojnik zapuščal štiri hčerke in ženo. Bodi značajnemu možu ohranjen lep spomin, žalujočim pa izrekamo toplo sožalje!

× V Rogašecih se je pripetila pred kratkim huda in nenavadna nesreča in je le golemu naključju pripisati, da ni zahtevala človeških življenj. Posesnik Peter Šinko je imel svojo spalnico nad živinskim hlevom. Okoli polnoči se je pod spalnice, v kateri je Šinko spal s svojo družino, porušil, da so postelje in omare z družino padle na živino v hlevu. K sreči ni bil nihče poškodovan.

× Pri Gornji Radgoni je na prelazu prišel pod vlak konj, vprežen v voz naglušnega posestnika Franca Kokola iz Gašteraja pri Sv. Juriju v Slov. goricah. Kokol je preslišal signal, ko pa je v zadnjem hipu opazil vlak, je bilo že prepozno. Konja je lokomotiva takoj razmesarila in tudi voz je razbit, posestnika samega pa je sunek tako srečno vrgel z voza, da se je sicer nekaj poškodoval, a si je vsaj rešil življenje.

× Sredi Beograda se je na Tašmajdanu zgodil krvav zločin. Mladi mesarski pomočnik Gjorgje Vujić je prekrokal vso noč z Jelico Zarič-Milenkovićevo, zjutraj jo je pa zaklal. Osumil jo je, da mu je ukradla iz žepa denar. To ga je tako razkačilo, da je pograbil nož in sam se ni prav zavedal, kdaj jo je zabodel. Bila je takoj mrtva.

× V Ruskem Krstorju blizu Sombora je imela neka 22letna Ana Bartok nezakonskega otroka, ki je pa takoj po porodu brez sledu izginil. Oblasti so uvedle preiskavo in ugotovile, da je mlada mati novorojenčka sežgala v peči misleč, da bo tako zbrisala vsako sled svojega zločina. Ko so jo orožniki vodili v zapor, so jo hoteli ogorčeni vaščani linčati.

Živinski sejmi

Na zadnji živinski sejem v Mariboru je bilo prignanih 11 konj, 9 bikov, 170 volov, 468 krav in 21 telet, skupaj 679 komadov. Povprečne pro-

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

ISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 23

TELEFON ŠTEV. 25-52

dajne cene so bile: debeli voli 4'75—5'50 din za kilogram, poldebeli 3'80—4'60, plemenski biki 3'25—4'25, biki za klanje 3'40—4'75, klavne krave 4—4'60, plemenske krave 3'25—4, krave za klóbasarje 2'25—3'25, molzne krave 3—4, breje krave 3—3'75, mlada živina 4—5'25, teleta 4'50 do 6'50 din za kilogram.

Sejmi

7. februarja: v Novem mestu, Gor. Logatcu, Dobrni, Ormožu, Murski Soboti;
8. februarja: v Metliki, Kamniku, Ormožu, Dol. Lendavi, Ljutomeru, Mariboru;
9. februarja: v Ljubljani, Grahovem, Mengšu, Zagorju ob Savi, Celju, Ptujju, Trbovljah, Pilštanju, Slov. Konjicah;
10. februarja: Sv. Juriju pri Celju, Turnišču;
11. februarja: v Mariboru;
12. februarja: v Motniku, Brežicah, Celju, Trbovljah.

Važnejša radio predavanja

od 6. do 13. februarja.

Nedelja, dne 6. februarja. 12.00: Zbor malih harmonikarjev (vodi prof. Pavel Rančigaj — 17.00: Kmetijska ura: Gospodarska navodila in tržna poročila.

Ponedeljek, dne 7. februarja. 18.00: Zdravstvena ura: Prva pomoč pri zastrupljenju (gosp. dr. Anton Brečelj).

Torek, dne 8. februarja. 18.40: Zgodovinska pota židovstva (g. Fr. Terseglav).

Sreda, dne 9. februarja. 18.40: Nova pravila bratovskih skladnic (g. Rudolf Smersu).

Četrtek, dne 10. februarja. 18.40: Slovenščina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič).

Petek, dne 11. februarja. 18.00: Ženska ura: Kako si ustvarim svoj dom (ga. Cilka Vračko).

Sobota, dne 12. februarja. 17.40: Vpliv svetovne vojne na razvoj letalstva (g. Janko Colnar) 20.00: O zunanji politiki (g. dr. Alojzij Kuhar).

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo **v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1**

Telefon št. 28-47 Rač. pošt. hran. št. 14.257 Brzjavlj: Kmetiskidom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

»Naš čaj« mešanica domačih čajnih rastlin!

Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu z dne 11. maja 1935. S. br. 14.004

Naprodaj pri:

Kmetijski družbi r. z. z o. z.
v Ljubljani

EKONOM

r. z. z o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7
(v lastni hiši) Telefon interurban 25-06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zдроб, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zдроб, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna saloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žilindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne »Ilovac«, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.